

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

c.b.s. "Nijdjip"

Plaats : Grou
BRIN nummer : 04MS|C1
Onderzoeksnummer : 284683
Datum onderzoek : 24 augustus 2015
Datum vaststelling : 5 oktober 2015

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	9
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	10
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	11
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	15

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

c.b.s. "Nijdjip" heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

- Er is op school een duidelijke en gezamenlijk gedragen visie die rekening houdt met de mogelijkheden van de leerlingenpopulatie en de vaardigheden die zij in de toekomst nodig zullen hebben. Van deze visie zijn verbeterdoelen afgeleid, die planmatig richting geven aan de schoolverbetering.
- De leraren geven duidelijk uitleg en weten de leerlingen actief te betrekken bij de lessen, onder andere door het gebruik van coöperatieve werkvormen.
- De school kent een veilig en ambitieus schoolklimaat.
- De school besteedt structureel aandacht aan de sociale vaardigheden van de leerlingen en dat is terug te zien in de manier waarop de leerlingen en leraren met elkaar omgaan.
- De directie stuurt de kwaliteitszorg voldoende aan en de school kent een professionele kwaliteitscultuur. Het team is ambitieus en gedreven en de school is steeds op zoek naar het realiseren van haar opdracht en naar verdere ontwikkeling.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de tien onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied en een toelichting daarop. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij deze standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Cognitieve eindresultaten			•		

De eindopbrengsten van c.b.s. "Nijdjip" zijn de afgelopen jaren (2015, 2014 en 2013) voldoende en stabiel. Het perspectief voor 2016 is eveneens gunstig voor voldoende eindresultaten, gezien de toetsgegevens van de huidige groep 8. Ook zijn de tussentijdse meetmomenten van voldoende niveau. De toetsgegevens hebben vooral betrekking op de kernvakken Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. De school kan nog niet laten zien dat de leerlingen ook vaardigheden in meer brede zin hebben ontwikkeld (inclusief de sociale competenties).

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod			•	
2.2	Zicht op ontwikkeling			•	
2.3	Didactisch handelen			•	
2.4	Ondersteuning			•	

De school biedt de leerlingen een breed aanbod, hoewel de nadruk voornamelijk ligt op de basisvaardigheden en de sociale vaardigheden. De school is van plan om op termijn meer evenwicht in het totale aanbod te realiseren, door leerlijnen en doelen uit te werken voor de creatieve vakken en voor de zogenaamde 21e eeuwse vaardigheden.

De school oriënteert zich op een nieuwe methode voor Begrijpend Lezen. Momenteel gebruiken de leraren nog twee methoden naast elkaar. De aanpak en het gebruiken van strategieën zijn beschreven, maar het is nu onvoldoende duidelijk welke tekstsoorten er gebruikt worden. Hierdoor kan de school niet aantonen dat zij toewerkt naar het bereiken van de kerndoelen.

Het oordeel voor het didactisch handelen is overgenomen uit de zelfevaluatie (audit) van de school. Uit de lesbezoeken is gebleken dat de leraren over het algemeen goed uitleggen en de leerlingen in voldoende mate weten te betrekken bij de lessen door het structureel inzetten van coöperatieve werkvormen. Wel valt op dat de interactie tijdens de terugkoppeling vooral plaatsvindt tussen de leraar en enkele individuele leerlingen. Het (effectieve) instructiemodel waar de school mee werkt, is tijdens de meeste lessen te herkennen. De leraren zijn in staat om differentiatie aan te brengen in de instructie en in de leerstof. Leerlingen die meer aankunnen, worden ook meer uitgedaagd. Een volgende stap is het formuleren van doelen op een hoger niveau. Enkele hoogbegaafde leerlingen krijgen al enkele uren per week een aangepast programma in de bovenschoolse plusklas.

De leraren houden zicht op de ontwikkeling van hun leerlingen met behulp van toetsen en observaties. De gegevens worden verder geanalyseerd en vastgelegd in groepsoverzichten. Middels de groepsplannen stemmen de leraren het onderwijs af op de behoeften van de leerlingen. De inspectie heeft goede voorbeelden gezien van analyses en een uitgewerkte gedifferentieerde aanpak en zorgaanpak voor leerlingen die dit nodig hebben. Wel kunnen de (inhoudelijke) doelen soms nog specifieker worden gesteld en kan de aanpak nog gericht worden afgestemd op de individuele zorgbehoeften. Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, stelt de school ontwikkelperspectieven op.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat				•
3.2	Veiligheid			•	

Het schoolklimaat is positief, stimulerend en sociaal ondersteunend. Er is veel aandacht voor de sociale vaardigheden en de leraren treden direct op bij pestgedrag. Over het algemeen gaan kinderen en leraren op respectvolle wijze met elkaar om. Uit de gesprekken blijkt dat de leraren, ouders en leerlingen positief zijn over het schoolklimaat, de ambities van de school en de wijze waarop leerlingen met speciale kenmerken en/of behoeften worden opgevangen en begeleid. Er is sprake van een samenhangend veiligheidsbeleid en men gaat

regelmatig na hoe het staat met de veiligheidsbeleving van de leerlingen en de leraren. De veiligheidsbeleving van de leerlingen is frequent in kaart gebracht en de directie is voornemens om ook de veiligheidsbeleving van het personeel tweejaarlijks te inventariseren.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering			•	
4.2	Kwaliteitscultuur				•
4.3	Verantwoording en dialoog				•

Er is sprake van een structurele en systematische zelfevaluatie van de resultaten en het onderwijsleerproces. Bij de analyses van de opbrengsten is het echter nog niet altijd duidelijk wat de oorzaken zijn van tegenvallende prestaties of van prestaties die juist enorm zijn verbeterd.

Op basis van de verschillende evaluaties en de bestuurlijke doelen, formuleert het team gezamenlijk de verbeterdoelen. De verbeteronderwerpen zijn dan ook breed gedragen.

De kwaliteitscultuur op c.b.s. "Nijdjip" is professioneel en gebaseerd op een duidelijke en gedeelde verantwoordelijkheidsverdeling. De school kent een structuur waarbij de specialisten een aantoonbare bijdrage leveren aan de totale schoolontwikkeling op basis van de gezamenlijke visie.

De school voert gerichte interventies uit om de ouders te betrekken bij het onderwijs, onder andere door het organiseren van zogenaamde omgekeerde tienminutengesprekken en ouderpanels. De school rapporteert helder over de doelstellingen en resultaten van de school in het jaarverslag en de nieuwsbrieven. De directeur is voornemens om ook het jaarverslag integraal op de website te plaatsen.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op c.b.s. "Nijdjip".

Daarnaast heeft de inspectie de school en het bestuur gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van de school.

Hieronder geeft het bestuur haar reactie:

De school is blij met het inspectierapport en herkent zich in de beschrijving van de inspectie.

De belangrijkste aandachtspunten voor ons zijn *focus* en *vertaalslag*.

Hoe vertalen wij school- en verenigingsontwikkelingen specifiek voor CBS Nijdjip: dus duidelijker richting bepalen. De school zal de ontwikkeling rondom 21^e eeuwse vaardigheden concreter toespitsen op de eigen school. Ook zal dit zichtbaar worden door leerlijnen en doelen uit te werken.

De school zal bij ontwikkelingen van verschillende vakgebieden (bijvoorbeeld Creatieve vorming en Begrijpend Lezen) helder moeten koppelen met kerndoelen en leerlijnen. Dit kan door een kerndoelen dekkende methode uit te kiezen of door het werken met matrixen waarin bij wordt gehouden aan welke doelen gewerkt is.

Daarnaast gaan we ons bij de teambespreking van de trendanalyse nog meer richten op het zoeken naar verklaringen en mogelijke aanpassingen.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingkader. Zo ook c.b.s. "Nijdjip".

Op 24 augustus 2015 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- een presentatie door de school met enkele praktijkvoorbeelden;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleider, leraren, ouders en leerlingen;

Aan het eind van de onderzoeksdag heeft de inspectie een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en de leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren

gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

KWALITEITSGEBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGBIED 4: KWALITEITZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke

managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren. In het schooljaar 2014-2015 doet de inspectie met pilots ervaring op met het vernieuwde toezicht. De onderwijsinspectie nodigt u met nadruk uit uw mening, ervaringen en inzichten rond de vernieuwing met ons te blijven delen.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek. Zo hebben we het afgelopen jaar in iedere sector raadplegingen georganiseerd over de hoofdlijnen van onze nieuwe koers en daar veel feedback op gekregen.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende'

of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.

- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.
- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.
- **Medio 2015 eerste evaluaties** - We benutten 2015 om in pilots zaken uit te testen, om zicht te krijgen op eerste effecten van onze vernieuwingen, om zaken bij te stellen, en uiteindelijk ook om te zien waar we het mis hadden. Rond de zomer van 2015 evalueren we de eerste uitkomsten van de pilots en gesprekken en bepalen dan het verdere traject.